

ALESSIO PULEO
ZEMRA IME TË PËRKET
ROMAN

BOTIMET TOENA

ALESSIO PULEO

ZEMRA IME TË PËRKET

roman

Përktheu nga origjinali italisht
Bisej Kapo

BOTIMET TOENA

Tiranë

Autori: Alessio Puleo (Alesio Puleo)
Titulli në origjinal: Il mio cuore ti appartiene
Botoi në italisht: De Agostini

Botuese: Irena Toçi

Kryredaktore: Sonila Kapo
Redaktor: Eris Rusi
Korrektore letrare: Edona Marku
Përkujdesja grafike dhe kopertina: Elsa Hajderaj

ISBN 978-9928-376-50-3

Të gjitha të drejtat e rezervuara © 2012 DeA Planeta Libri S.r.l
© në *shqip* Botimet Toena

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Nuk lejohet shumëfishimi me asnjë lloj mjeti apo forme, as me fotokopje, pa lejen me shkrim të mbajtësit të copyright-it.

BOTIMET TOENA

Rr. "M. Gjollesha", K. Postare 1420, Tiranë

Tel.: + 355 4 22 40 116

Email: botimet.toena@gmail.com

toena.porosionline@gmail.com

<https://toena.al>

Parathënie

Një lajm i papritur. Dërrmues. Nga ato që nuk të lënë rrugëdalje dhe që nuk do të doje kurrë t'i dëgjoje. Dhe pyet veten çfarë do të bëje nëse do të të ndodhte ty.

Kështu lindi empatia mes lexuesit dhe Xhorxho Luçanit. Ai, një njeri si gjithë të tjerët, rreth të dyzetave, një italian që jeton jashtë vendit, me një familje të bukur, një punë të mirë në bankë, do të përjetojë një makth.

Gjithçka rrjedh normalisht, ose të paktën ai kështu mundohet që të duken gjërat. Prej vitesh. Që kur kishte lindur e bija, Ilenia, sot një tetëmbëdhjetëvjeçare e bukur. Por jeta vendos t'i përziejë sërish letrat dhe të ndryshojë lojën. Ai, i vrarë në zemër, në të gjitha kuptimet, është i detyruar, në një hark kohor prej një ore, të rishpikë një jetë, të tijën, me shpresën se ditët që e presin atë dhe familjen e tij të jenë ende të shumta. Mundësisht të lumtura. Për të mbrojtur të bijën. Për ta shpëtuar, për ta bërë të besojë deri në fund se jeta është e bukur. Për të ndjekur diçka që të tjerëve iu duket tashmë e pamundur për t'u arritur.

Një fije shprese. E brishtë. Por e vetmja e mbetur. Ky është thelbi i këtij romani, shtyssa fillestare që do të lëvizë ngjarjet.

Është e vështirë të shkosh kundër rrymës, kur shanset ngjajnë të pakta. E vështirë të fshish gjithçka dhe të rifillosh gjetiu, larg, në Toskanë, në Çeçina më saktë, pa mundur fillimisht të japësh shpjegime, pa ditur nëse do t'ia vlejë barra qiranë. Një bast me kohën, një dënim me vdekje kundër të cilit nuk është e mundur të apelosh, sepse asnjë ligj tokësor nuk mund të ta japë atë lloj drejtësie. Një burrë i vetëm, guximi i tij, përfshirja jonë emocionale. Përballë tij një tjetër burrë, mendjemprehtë, i aftë të godasë pa mëshirë në çastin e një dobësie, bëhet zëdhënës i një oferte të tmerrshme, nga ato që mund të duken vetëm fryt i një shkrimtari të zhanrit thriller apo zërit të kronistit në lajme. Përkundrazi, është reale, konkrete, aktuale, e shërbyer në pjatë të argjendte. Një zgjidhje e shpejtë, thuajse pa dhimbje, një mundësi e pamenduar për të vendosur fjalën fund në gjithë atë të keqe. Njëkohësisht e papranueshme. Këtë personazh gjatë leximit nisim ta urrejmë, sepse mund të vendosemi në të njëjtën pozitë me Xhorxon, duke marrë përsipër të njëjtat mllefe e mosbesime të tij. Të shkëmbesh një jetë me një tjetër. E pakonceptueshme. Përtej skemave tona mendore. Absurde. Por janë pikërisht jeta dhe hiperbolat e saj, ekstremet ku shtyhet shpeshherë, ndryshimet e papritura të rrjedhës, që kthehen në bashkëprotagoniste me Xhorxon në këtë libër. E shoqërojnë në çdo faqe, duke na detyruar të reflektojmë se sa e lëkundur dhe e brishtë është ekzistenca jonë, pre e një çasti që mund të ndryshojë çdo gjë.

Janë të shumta personazhet me të cilat është e lehtë të lidhesh për vërtetësinë e reagimeve emotive. E bija

tetëmbëdhjetëvjeçare, Ilenia, e bukur, gazmore dhe në kulmin e zbulimit të jetës, e pavetëdijshe për shakanë që po i luan vetë jeta. Shkolla. Miqtë. Dashuria e një princi që sjell dhuratën më të thjeshtë dhe të shtrenjtë: një guaskë. Një princ që i ka vjedhur zemrën, atë zemër aq të brishtë. Një ditë rozë mbi të cilin shënon çdo gjë. Për shembull një dashuri të re, një princ të ndryshëm, tani, i ri, djalë nga bregdeti toskan, i quajtur Alesandro Kutro, shkurt *Ale*, i distancuar dhe ironik, bujar dhe i veçantë. I aftë ta donte si askush tjetër, t'i bënte ballë edhe të pamundurës për të, ta bënte të qeshte deri në ditët e fundit.

Gruaja, Ambra, aktive, e ëmbël, e dashuruar, prej kohësh pranë Xhorxhos, shoqe dhe mbështetje e pazëvendësueshme e një aventure që gërmon thellë dhe nxjerr në pah aspekte të fshehura njerëzore, shpeshherë të shtypura dhe latente, mama e dashur që mbështet të bijën në vështirësitë e saj të zakonit ose të të pazakonit. Së fundmi ai, Xhorxhoja, luftarak, paçka të gjithave, në kërkim të një zgjidhjeje më të mirë, derisa të vijë heroji i vërtetë i kësaj ngjarjeje dhe t'i dhurojë përgjigjen. Të papriturën. Më të bukurën dhe absoluten.

Loja e jetës vazhdon dhe vendos përmbysjen e radhës së roleve, sakrificën ekstreme që vendos përballë dashurinë për dikë dhe fundin e vetvetes. Një fund që duhet ri-interpretuar, megjithatë, nën dritën e një veprimi të mrekullueshëm për të cilin asnjë falënderim nuk është i tepërt, një zgjedhje që risjell në vëmendje të lexuesit një problematikë të madhe të aktualitetit mbi të cilin nuk reflektohet kurrë mjaftueshëm.

Përshkrime të vëmendshme, të shumta, të përpikta, dëshirë për të kontekstualizuar më së miri ambientin që shërben si sfond i ngjarjeve. Lexuesi arrin të ndiejë një kontekst të gjerë leximesh, që për autorin përbëjnë një bagazh nga i cili niset dhe merr shtysë për ndërtimin e subjektit e mbi të gjitha të stilit.

Një histori e sinqertë, e rrëfyer nga Alessio Puleo me pasion dhe thjeshtësi, me përkushtim dhe angazhim.

Bota e të rriturve, me problematikat dhe prioritetet e saj, që shpesh përbëhen nga ato që duken si vogëlsira, ballafaqohet me një prej frikërave më të lashta, ajo e ndryshimit të papritur. Dhe gjatë këtij ballafaqimi, e kupton menjëherë se ato nuk ishin vogëlsira, por dinamika normale, të rëndësishme, të sajat. Ishin jeta në përditshmërinë e saj të zbehtë jo të jashtëzakonshme, sigurisht, por aq e shtrenjtë sa të tronditë çdo siguri në momentin kur çdo gjë po shkon drejt fundit.

Një histori dashurie e pastër dhe guxim të madh, spontane, larg zhurmës, për të na kujtuar se çdo ngjarje, edhe ajo më e trishta dhe përfundimtarja, mbart në vetvete përgjigje dhe një shtysë të re për të rifilluar. Na mbetet neve, gjithmonë, të transformojmë dhimbjen në një mundësi reflektimi dhe dëshirë për të vazhduar së ëndërruari.

Federico Moccia

1.

Spitali i “Shën Elias”, Kolumbi. Heshtje në dhomë.

Zoti Luçani shikonte përreth, duke u munduar të ulte tensionin. Hynte pak dritë nga dritarja, me shumë mundësi për shkak të perdeve tepër të errëta, që pengonin rrezet e diellit të depërtonin në dhomë.

Mobiliet ishin me dru mogani, të gdhendura në mënyrë të rëndë, me siguri mobilie epoke.

Pikturat e mëdha në mure, të gjitha të stileve të ndryshme, të sistemuara aty rastësisht, disa edhe shtrembër, dukej sikur po grushtonin njëra-tjetrën.

Mbi një tavolinë në cep, pranë një Bude të vogël prej druri, qëndronte statuja e vogël e Shën Mërisë me ujë të bekuar.

Dhe në fund, mbi dysheme shtrihej një tapet i rëndë persian, që e bënte dhomën akoma më të errët dhe të rëndë.

“Është e çuditshme, - mendoi, - që një mjek mund të ketë kaq pak shije në mobilim.”

Por në thelb nuk ishte detyrë e tij të merrej me mobiliet.

Një tiktak i lehtë thyente heshtjen: një orë e vjetër në një cep të tavolinës së punës, ndoshta edhe ajo e blerë rastësisht.

Vëzhgoi për një çast burrin që i qëndronte ulur përballë.

Ballin e kishte të rrudhur dhe ekzaminonte disa letra i përqendruar.

Dukej thujse e kishte harruar.

U ngrit më këmbë në përpjekje për t'u qetësuar, u afrua pranë dritares dhe tërhoqi perden me dorë, sikur të donte të zbulonte një botë të re.

Ndërsa masazhonte muskujt e tendosur të shpatullës vështroi jashtë në rrugë. Makinat fishkëllenin në asfalt, me nxitimin për të shkuar kushedi se ku, për të bërë kushedi se çfarë. Në trotuar këmbësorët prisnin me durim që semafori të bëhej jeshil për të kaluar rrugën. Një nënë po ngushëllonte një fëmijë që qante, ndoshta kërkonte një lodër të re. Disa vajza qeshnin dhe bënin shaka përpara vitrinës së një dyqani veshjesh. Mbanin çanta shkolle në kurriz, me shumë mundësi po bëheshin gati të ktheheshin në shtëpi pas orësh të tëra mësimi dhe orësh të mërzitshme leksionesh, apo ndoshta shkonin te ndonjë shoqe për të studiuar së bashku.

Hapësira jetësh të largëta, të përgjumura nga muzika e kohës, jetë që nuk na përkojnë, por që, për një arsye apo për një tjetër, kryqëzohen me tonën. Po, tonën.

Zoti Luçani vuri re se frymëmarrja e tij kishte veshur me avull shtesën e hollë të xhamit, çka nuk e lejonte më që të përgjonte rrugën, dhe e uli perden si një sipar.

Pyeti veten sa do të ishte ora dhe pa orën: ishte 16:47.

Kishin kaluar më shumë se dhjetë minuta që kur kishte hyrë në atë dhomë. Kushedi sa do t'i duhej të priste akoma.

Papritmas, një psherëtimë pas tij theu atë heshtje të lodhshme. Ishte sinjali që priste.

Duke u kthyer, vuri re se doktor Kovaçiç po e vështronte me një fytyrë të shqetësuar.

Psherëtiu edhe ai, më në fund, i dha forca vetes dhe pyeti:

- Atëherë, doktor?

Pasi shqiptoi këto fjalë, u kthye të ulej pranë tavolinës së punës.

- Për fat të keq ajo që do ju them nuk do ju pëlqejë. Analizova me kujdes rezultatet e ekzaminimeve të fundit, dhe...

Vijuan disa sekonda heshtje. Zoti Luçani vuri re se mjeku po kërkonte fjalët e përshtatshme për të përballuar diskutimin dhe filloi të luante në mënyrë nervoze me kopsat e xhaketës.

Vëzhgoi me vëmendje atë burrë me mjekrën dhe flokët e thinjur, duke kërkuar mes rrudhave të fytyrës së tij një shpresë. Por, nuk e gjeti.

- Më vjen keq, - vijoi doktori, - por nuk ka mbetur më asgjë për të bërë. Do të jem i sinqertë, nuk i mbetet shumë për të jetuar.

Xhorxho Luçani u zbeh papritmas, ndjeu tokën t'i shkërmoqej nën këmbë, u mundua të qëndronte i qetë, por edhe pse sforcohej nuk arriti të shmangte dridhjet e zërit, teksa pyeste: - Sa... Sa kohë?

- Pesë... gjashtë muaj maksimumi. Jo më shumë. E keqja ecën shpejt dhe megjithëse duket se nuk ka asnjë simptomë, në të vërtetë, ekzaminimet flasin qartë. Tashmë situata është përkeqësuar shumë, zemra është prekur dukshëm. Kemi bërë tashmë gjithë sa mundeshim, me të vërtetë, nuk ka ngelur më gjë. Vetëm nëse...

Doktor Kovaçiq ndërpreu fjalinë, i dyzuar. Nuk ishte i sigurt nëse duhet të vazhdonte bisedën.

Ajri në dhomë po bëhej gjithnjë e më i rëndë, thuajse i dëmshëm dhe tensioni nuk e lejonte Luçanin të ruante sjelljen e tij të zakonshme.

- Vetëm nëse? - shpërtheu, i paduruar nga gjithë ai hezitim. - Vazhdoni doktor, ju lutem, vetëm nëse... çfarë?

Mjeku, që e kuptonte shumë mirë gjendjen shpirtërore të burrit, vendosi të vijonte.

- Eh, ja, të them të vërtetën ka një mundësi, por nuk do të doja t'ju mbushja me shpresa të rreme, në thelb është vërtet e vështirë të gjendet një zemër në kaq pak kohë, dhe pastaj duhet marrë në konsideratë që...

Doktor Kovaçiqi u bllokua përsëri dhe filloi të kërkonte me nervozizëm diçka në sirtarin e tavolinës së tij të punës.

Ajo ndërprerje e radhës vuri edhe një herë në provë nervat e zotit Luçani. I paduruar të qëndronte ulur, u ngrit menjëherë dhe u kthye te dritarja. Nuk do t'i pëlqente aspak ajo çka do t'i thoshte, e ndiente në zemrën e tij. Kështu, sikur të donte të merrte një përgjigje që të ishte përfundimtare, shtyu sërish perden dhe me zë të dridhur tha:

- Pra, doktor, nuk arrij t'ju ndjek, çfarë po mundoheshit të më thoshit, ka një shpresë?

- Ju lutem, qetësohuni dhe më dëgjoni... - u përgjigj specialisti duke mbyllur sirtarin, me keqardhje që nuk e gjeti atë çka kërkonte.

- Në të vërtetë po, edhe pse e largët, mund të ekzistojë një mundësi: mund të tentojmë një transplant. Por, sikurse po ju thosha, duhet të marrim në konsideratë faktin se për fat të keq në vendin tonë dhuruesit e organeve janë shumë të pakët. Pale në rastin tuaj, kur bëhet fjalë për pak kohë! E vetmja shpresë do të jetë ajo e të vajturit jashtë shtetit, por në këtë rast do të ndërhynte çështja e kombësisë.

- Çështja e kombësisë? - përsëriti burri pas tij, - për çfarë e keni fjalën?

- Po shpjgohem më mirë. Edhe po të shpërnguleshit në një shtet me një numër më të madh dhuruesish, përparësia u jepet dhe u garantohet gjithsesi qytetarëve të atij vendi, pra për rrjedhojë mundësitë rriten, po, krahasimisht me ato që keni këtu, por jo aq shumë sa për të shpresuar vërtet. Pra, ajo që po mundohem t'ju them është se tashmë vetëm një mrekulli mund t'ju shpëtojë. Më vjen keq, por kjo është situata.

Në heshtje, zoti Luçani u kthye dhe vijoi të vështronte jashtë dritares. Një erë e ftohtë bënte që xhami të dridhej, pa hyrë brenda në dhomë.

Ngriti sytë drejt qiellit, një qiell gri i errët që kërcënonte me shi, i rrethuar nga re të zeza që kornizoheshin nga drita e kuqërremtë e diellit, që po përgatitej për të perënduar.

Ndërsa në mendjen e tij riktheheshin dhe përsëriteshin, si në një vorbull të çmendur, fjalët e doktorit, papritur e përshkoi një drithërimë thujse në gjithë trupin, sikur ky të refuzonte të bashkëpunonte.

Duke u sforcuar të ruante kthjelltësinë, pa u kthyer, vendosi të shprehte idenë që i vërtitej në kokë, por që nuk gjente kurajën ta shprehte, ndoshta nga frika e humbjes së shpresës së fundit.

- Si është situata në Itali? - pyeti duke shtrënguar grushtin.

- Si, më falni? - u përgjigj doktori, që nuk po kuptonte ku donte të dilte tjetri.

- Dua të them, cila është situata në Itali për sa i takon dhurimit të organeve? - përsëriti.

- Eh, ja, nëse nuk gaboj Italia është mes atyre vendeve me një numër të lartë dhuruesish. Po përse po ma bëni këtë pyetje?

Xhorxho Luçani nuk u përgjigj.

Vështroi reflektimin e tij të zbehtë mbi xhamin e dritares. Një burrë si gjithë të tjerët, rreth të dyzetave, një punëtor i ndershëm që kishte një familje dhe një shtëpi që e priste, një grua dhe një vajzë të mrekullueshme që e donte më shumë se çdo gjë tjetër në botë.

Jeta, paçka të gjithave, deri në atë pikë kishte qenë e pasur me kënaqësi. Kujtoi me mall momente që tashmë dukeshin të largëta dhe të papërsëritshme. E dinte mirë se ajo qetësi për të cilën familja e tij kishte luftuar aq shumë, tashmë, kishte humbur përgjithmonë.

Zhurma e pikave të shiut, që zhurmonin me insistim mbi xham, ishte ajo që i tërhoqi vëmendjen nga mendimet e tij. Ai tingull që zakonisht për të ishte qetësues, tashmë i dukej i trishtë dhe kërcënues.

Pa ngritur shikimin nga toka u kthye në tavolinën e punës dhe mblodhi gjërat e tij nga karrigia, pallton dhe çantën e dorës, prej së cilës nxori çadrën.

E bija, teksa ai u gjend tashmë te dera, e kishte ndjekur nëpër shkallët e shtëpisë për t'ia zgjatur, e shqetësuar se binte shi dhe mund të lagej.

- Babi! Ke ndër mend të marrësh ndonjë të ftohtë... - i kishte thënë me duart në bel dhe me shprehinë e njëjtë të fytyrës si e ëma sa herë e qortonte.

Ai e kishte puthur në faqe dhe e kishte shtrënguar fort, duke e falënderuar.

Një buzëqeshje e vogël dhe e padallueshme u ravijëzua në fytyrën e zoti Luçani, ndërkohë që, duke parë në sy specialistin, e pyeti: - Ju besoni në mrekullitë?

Mjeku nuk iu përgjigj pyetjes dhe ngriti supet, si për të thënë se nuk e dinte. Luçani, tashmë në prag, zbriti disa shkallë që të nxirrnin në rrugë dhe u nis për në shtëpi.

Lotët e hidhur përziheshin më shiun e asaj pasditeje të trishtë janari.

2.

- Alo?

- Përshëndetje Ilenia!

Ajo telefonatë i kishte ndezur një dritëz brenda saj...

- Përshëndetje! Më jep një sekondë sa të ndryshoj telefonin! - tha Ilenia duke iu drejtuar djalit i cili, ndërkohë që studionte privatisht me perspektivën për të marrë një diplomë në Gjuhësi, përfitonte nga çdo çast për t'u ushtruar me të.

Dhe, siç pritej, nga ana tjetër dëgjon të bërtiturën: - Zemërrr.... Kush është në telefon?

- Është për mua, mami, është Ashlej!

Ilenia vendosi njëren dorë në receptor ndërsa i bërtiste të ëmës. Një skuqje e lehtë i përshkoi fytyrën. Nuk ishte gjë e mirë të gënjeje mamanë, e dinte kaq gjë, por nuk kishte dëshirë t'i shpjegonte kush ishte vërtet nga ana tjetër e telefonit, që po priste, me durim, t'i tregonte se kishte shënuar dy gola gjatë ndeshjes së futbollit në shkollë. Me shpresë që ajo ta besonte. Si dhe që, për të festuar, apo

ndoshta vetëm për të zbutur ndjenjën e fajit, donte ta nxirrte nga moli për të ngrënë akulllore.

- Bëji të fala... Dhe thuaji të na vijë për darkë nga ne nesër, së bashku me prindërit e saj! - Zëri i mamasë sa vinte e rrezikonte të afrohej më tepër.

- Sigurisht, mos u shqetëso, e kam merak vetë, rri e qetë.

Tashmë nuk ishte më e nevojshme të bërtiste, meqenëse mamaja kishte ardhur në sallon.

- Po shkoj të flas sipër, në dhomën time.

Buzëqeshje vesh më vesh, buzëqeshja e dikujt që është duke thënë një gënjeshtër. E pafajshme, është e vërtet, por mbetej prapë gënjeshtër.

- Dakord, si të duash.

Gruaja vëzhgoi me vëmendje të bijën që vraponte nëpër shkallë, duke fshehur një buzëqeshje të vogël.

Sigurisht, edhe ajo kishte qenë adoleshente. Edhe ajo i kishte mbajtur të fshehur nënës së saj marrësin e letrave kilometrike që shkruante, pra burrin e saj aktual.

Situatë klasike. Me siguri që i kishte rënë në të. Ose ndoshta jo, ndoshta e kishte ngrënë. Kushedi. Sa mirë dinë të jenë të mistershëm prindërit.

Gjatë kohës së dedikuar për mësimet, në heshtjen e dhomës së saj, kishte mbushur faqe të tëra me zemra dhe me premtime për t'ia dërguar Xhorxhos. Ambra risolli një çast në mendje kur e ëma e saj, duke u dukur indiferente, i kalonte si pa dashje nga mbrapa për të hedhur kalimthi një sy mbi atë çka i shkruante të fejuarit të saj. Shpejt, ajo

vendoste një dorë për të mbuluar letrën dhe fjalët e saj sekrete të dashurisë, duke ndier një siklet të ngjashëm me atë të Ilenias pak çaste më parë.

Gruaja priti që vajza të largohej përgjatë shkallëve dhe ngriti telefonin tjetër pa fill. Edhe faqet e saj u bënë rozë, dhe nuk ishte pudër. Çfarë ishte duke bërë? Po përgjonte bisedat njëlloj si kur ishte vajzë dhe telefoni binte për të motrën...

Nxitoi ta mbyllte dhe u bë pishman, duke menduar se do ta merrte ajo mamanë e Ashlejt për ftesën për darkë. Ashlej ishte shoqja më e ngushtë e Ilenias, një shoqëri e veçantë sikurse vetëm në atë moshë ishte e mundur. Dukeshin në sintoni mbi gjithçka, një simbiozë thuajse perfekte: edhe pse në atë çast nuk ishte ajo në telefon.

Çfarë mund të pretendonte? Vajza e saj kishte një trup të bukur, ishte e gjatë, e hedhur, brune dhe me sytë jeshil si smerald. Kishte flokë të drejtë, të shkurtër deri te shpatullat, dhe kishte një paraqitje aq të brishtë sa dukej sikur do të thyhej nga një çast në tjetrin.

Ishte pikërisht për këtë që babai i saj Xhorxhoja e përcaktonte “kukulla ime e mrekullueshme prej porcelani”: e bukur, e ëmbël dhe e brishtë.

Kishte ndryshuar në shumë pak kohë. Deri para pak muajsh dukej një fëmijë, ndërsa tani, kishte shpërthyer në të gjithë bukurinë e saj të mrekullueshme, ishte bërë grua, e re dhe tërheqëse. Ishte normale që kishte admirues. Edhe ajo i kishte pasur, në moshën e saj!

Duke buzëqeshur në kujtimin e rinisë, nxori celularin nga xhepi për të bërë atë telefonatë, por e harroi sapo arriti në kuzhinë, kur pa orën e madhe të varur në mur - e urrente atë zhurmë të bezdisshme dhe të vazhdueshme të akrepave - dhe pyeti veten si ka mundësi që i shoqi po vonohej kaq shumë. Përgjithësisht e parandiente, nëse kishte ndodhur ndonjë gjë e paparashikuar.

Mendoi për një çast ta merrte në telefon për të kontrolluar nëse gjithçka ishte në rregull. Lista e celularit. Rubrika. Po tani? Ah, po!

Emrat rridhnin me shpejtësi përgjatë ekranit me ngjyra. Kushedi përse e bija insistonte kaq shumë në faktin që të merrte një telefon të fundit, superteknologjik, nëse ajo mezi arrinte të kryente një telefonatë, shpesh pa sukses. Nuk kishte çfarë të bënte, nuk binte dakord me teknologjinë.

Ah, kohët e bukura të letrave të shkruara me dorë... duhet të mendoheshe para se të shkruaje, kërkoheshin fjalët më të vështira dhe më të bukura, metaforat më të goditura. Kaloheshin orë të tëra duke bërë shuk letrat që mbushnin koshin apo dyshemenë, ndërsa ato të bardhat qëndronin mbi tavolinë në pritje për t'u mbushur.

Por tashmë, me *e-mail*-et dhe mesazhet, letrat e parfumosura me livandë dhe vizatime ishin zhvendosur në raftet e kujtesës.

Shtypi me gishtin tregues butonin në të majtë dhe vendosi celularin në vesh, në pritje të dëgjonte të fliste i shoqi. Mbeti e habitur kur një zë femëror e informoi me shumë kujdes se telefoni mund të ishte i mbyllur ose i paarritshëm.

Një shtrëngim në zëmër. Të ketë ndodhur gjë? Diçka e rëndë? Po, jo! U mundua të mos shqetësohej, edhe herë të tjera kishte patur vështirësi të lidhej më Xhorxhon. Si një fëmijë filloi të imitonte zërin e telefonit: “Klienti të cilit po i telefononi...”. Imagjinoi se e kishin mbajtur në një takim pune, tek i cili duhet të shkonte atë pasdite, pra nuk kishte asgjë për t’u shqetësuar. Të papritura të këtij lloji paraqiteshin shpesh në fushën e tij, dhe ajo e dinte mirë tashmë.

Arriti të qetësohej, vendosi celularin në xhep dhe filloi të priste patatet dhe karotat duke kënduar gëzueshëm një nga motivet e saj të preferuara, si bënte gjithnjë teksa gatuante.

Ishte tashmë thujtë ora e darkës kur i shoqi u kthye, por ajo ishte aq e zënë dhe tashmë e zhytur në mendimet e saj sa nuk e dëgjoi derën e hyrjes të hapëj e më pas të mbyllej, madje nuk vuri re as të shoqin që hyri në kuzhinë.

- Xhorxho! - thirri, sapo e pa. - Më në fund! Po shqetësohesha! U mundova të të merrja në telefon, por celulari yt ishte i fikur. Darka është thujtë gati. Si shkoi? Je lagur? E pe çfarë kohe? Shyqyr që Ilenia të dha çadrën, se përndryshe do të ishte...

Ndërpreu veten menjëherë kur vuri re sytë e fryrë e të skuqur të të shoqit dhe pamjen e lodhur e të vrarë të tij.

- Por... - rifilloi, e shqetësuar dhe e trembur njëkohësisht.
- Çfarë ke? Ka ndodhur gjë?

Pasi thau duart mbi përparësen e kuqe me blu, u afrua drejt tij duke i fërkuar butësisht faqen e akullt.

Burri nuk u përgjigj. Hoqi pallton, vendosi çantën dhe përqafoi të shoqen, aq fort sa gati i mori frymën.

- Jo tani, Ambra, të lutem, - i pëshpëriti në vesh. - Thuaji Ilenias që jam shumë i lodhur dhe se dua të qetësohem. Të pres sipër, pas darke. Nuk kam uri. Nuk kam dëshirë të ushqehem. Dua vetëm të qëndroj pak vetëm. Kam nevojë të mendohem.

Zonja Luçiani mbeti pak e habitur. Pati tundimin ta pyeste menjëherë të shoqin për çfarë bëhej fjalë, por vendosi të respektonte zgjedhjet e tij, duke u mjaftuar të pohonte dhe ta puthte Xhorxhon, i cili në heshtje u ngjit dhe u mbyll në dhomë.

Ishte endur gjatë gjithë pasdites nëpër qytet, pa ndonjë synim, në kërkim të përgjigjeve, në kërkim të guximit të nevojshëm, por mbi të gjitha në kërkim të ndokujt që do të mund ta ndihmonte. Në thelb po, e dinte tashmë. Vetëm Zoti do të mund ta bënte. E askush tjetër. E dinte mirë. Po ku ta gjente? Ai që ka kaq shumë për të bërë, a do t'i dëgjonte lutjet e një burri të shkretë? Ndoshta, kushedi, mund t'ia jepte ato përgjigjet dhe kurajën. Sigurisht, sepse Ai është Ai, që mund të bëjë çdo gjë. Ndoshta, në heshtjen e dhomës së tij, nëse do t'ia kishte kërkuar, Ai do ta dëgjonte. Sa keq të kujtohesh për Të vetëm në këto çaste. Por durim. Duhet të mbahej. E la veten në një meditim të gjatë dhe të thellë.

Pa ditur mirë se çfarë të bënte, pasi e ndoqi me shikim, Ambra mblodhi gjërat e të shoqit dhe i çoi në hyrje. Vari pallton në varësen e rrobave, vendosi çantën pranë mobilies së vogël së çelësave dhe futi çadrën në mbajtësen e çadrave, duke u habitur që i shoqi, aq i saktë dhe i kujdesshëm, e kishte lënë të pikonte aty në dysheme. U rikthye menjëherë

në kuzhinë për të marrë një pecetë, më pas arriti në korridor dhe thau dyshtemenë.

Ndërkohë Ilenia kishte mbaruar, më në fund, bisedën e saj, në të vërtetë, paksa të gjallë për shkak të asaj drejt loje futbollit që i merrte gjithë atë kohë, shumë, vërtet. Futbollit, në të vërtetë, kishte një tjetër emër, dhe për më tepër kishte dy këmbë, e dy duar, flokë të lëmuar, biond të gjatë, dhe një zemër që rrihte deri në çmenduri çdo herë që ai bënte një gol brenda saj.

Por Ilenia këtë nuk mund ta dinte ende.

Ende turivarur, u kthye në sallon dhe filloi të lexonte revistën që kishte lënë mbi divan. Pak e mërzhitur dhe e dembelosur prej kohës së keqe dhe kokëfortësisë tipike mashkullore, duke dëgjuar hapat e mamasë në korridor shkoi tek ajo në hyrje, duke iu hapur goja dhe duke tërhequr këmbët. E habitur që e gjeti në gjunjë në dyshteme, e pyeti se çfarë po bënte, por mbi të gjitha në çfarë ore do të hanin darkë.

- Eja!

Ambra u ngrit nga toka, e mori për dore dhe u drejtua drejt kuzhinës.

- Darka është thujse gati. Më ndihmon të përgatis tavolinën? Dhe mos ec në atë mënyrë, e di që e urrej! Nuk është aspak elegante!

- Në çfarë mënyre, më fal?

- Duke tërhequr këmbët në dyshteme, e di mirë! Atëherë, mendon ta shtrosh tavolinën?

- Ufff! Po kur do të vendosësh të marrësh një kameriere?

E kanë të gjitha shoqet e mia! Dhe nuk mendoj që babi nuk mund ta përballojë, përkundrazi!

- E pastaj çfarë të bëj unë gjithë ditën? Do të mërzitesha, apo nuk e mendon këtë? Ta kam shpjeguar qindra herë mua nuk më pëlqen të kem në shtëpi dikë që të urdhërojë dhe se më pëlqen të kujdesem vetë për gjërat e mia. Kështu jam gatuar. Ndoshta edhe ti duhet të fillosh të përveshësh mëngët e të mësohesh, duke qenë se mezi di të ziesh një vezë. Ka ardhur koha të mësosh të paktën të gatuarsh... Si do t'ia bësh kur të martohesh?

- Dakord! Dakord! Mos u shqetëso, do të blej një nga ato kurset në DVD ose do të mësoj gjithçka nga ti një javë para martesë! Për tani kemi kohë, nuk është rasti që të alarmohesh kaq shumë. Kam mbushur tetëmbëdhjetë vjeç muajin që shkoi, do të thosha që është e kotë të vëmë tiganin në zjarr ndërkohë që peshku është në det, apo jo? Tani shkojmë të hamë, të lutem? Po vdes urie! Po... Babi? Nuk është kthyer ende? Pashë gjërat e tij andej, në hyrje, por nuk e dëgjova të hynte.

- Është kthyer pak më parë, por u ngjit në dhomë pasi nuk ndihej mirë. Me këtë kohë dhe me këtë shi, do të ketë marrë ndonjë të ftohur!

- E dija që do të sëmurej... Po të mos kishte qenë për mua që i dhashë çadrën, do të ishte bërë qull, si një zog!

- Në fakt, kohët e fundit është pak si i hutuar. Nuk e di çfarë po i ndodh, ndoshta po punon pak si shumë këtë periudhë.

Ambra rimendoj, paksa e shqetësuar, për pamjen e të shoqit kur u kthye. Me siguri kishte diçka që nuk shkonte.

- Le të shohim anën pozitive, të paktën sot kemi kursyer ato lojërat antipatike me çmime që sheh ai gjatë darkës në TV! - Tha Ilenia duke nxjerrë nga sirtari pirunët dhe thikat e duke i vendosur mbi tavolinë.

- Ke të drejtë, nuk e di si i pëlqejnë aq shumë ato gjëra. Dhe është fundi i botës nëse i humbet një darkë...

- Me të vërtetë! Çfarë çarje dërrasash!

Duke qeshur, Ambra i dha një përkëdhelje në faqe të bijës, më pas mori tenxheren e nxehtë prej sobës dhe e çoi drejt tavolinës, duke bërë kujdes mos digjej.

- Eja të hamë, më mirë. Dhe mundohu t'i shmangësh këto fraza përpara babait tënd! E di çfarë mendon ai për shprehitë e tua shumëngjyreshe...

- Çfarë çarje! Thashë vetëm çfarë çarje!

Ilenia hapi krahët dhe ngriti sytë në qiell.

- E pra, pikërisht.

- O Zot, jeni me të vjetrën!

Nënë e bijë u ulën në tavolinë, njëra duke qeshur dhe tjetra duke psherëtirë. Më pas Ambra e mori veten, teksa mbushte pjatat me gjellë me mish: - Tregomë pak çfarë bërë sot.

- Asgjë të veçantë... jetën e përhershme, të njëjtat gjëra, të njëjtën mërzi, - u përgjigj vajza pak buzëvarur. - Asnjëherë asnjë të re, diçka ndryshe...

Gruaja buzëqeshi me atë pohim dhe mendoi se ne fakt jeta e tyre, së fundmi, ishte disi monotone. Me siguri asnjëra prej tyre nuk do të kishte imagjinuar sesi tërësia e ekzistencës së tyre do të ndryshonte në mënyrë drastike në një hark shumë të shkurtër.

- Mami, ndize televizorin, të lutem. Është ai programi në këtë orë, si titullohet? Ai me gjithë ato thashetheme mbi vipat, që babai nuk na lë asnjëherë ta shohim, sepse atij nuk i pëlqen, - tha Ilenia me gojën plot, duke i dhënë vetes goditje në kraharor për të evituar që të mbytej.

Ambra nuk kuptoi asnjë fjalë nga ato që po i thoshte e bija, dhe shpejtoi t'i mbushte një gotë me ujë për ta ndihmuar të kalonte ushqimin.

Në fund, duke shpejtuar dhe ende pa futur kafshatën tjetër në gojë, Ilenia u ngrit, mori telekomandën dhe ndezi televizorin.

Darka vazhdoi kështu, mes drithërimave, thashethemeve dhe shumë të qeshurave mes nënës dhe së bijës, me disa fjalë të pista të tepërta, që në mënyrë rigoroze ndiqeshin nga një shpullë në duar apo në fytyrë, duke qenë se Xhorxhoja nuk ishte aty.

Pas darkës Ilenia ndihmoi të ëmën për të sistemuar gjërat. Hoqi gjërat nga tavolina dhe sistemoi pjatat në lavapjatë, pastroi përtokë e më pas largoi shikimin, nga frika se do të gjente punë të tjera.

Gruaja lau dhe thau pjatat me kujdes, pastroi po me aq përpjekje gjithë kuzhinën dhe kur mbaroi hoqi përparësen, përgatiti një tabaka ushqimi për të shoqin dhe u ngjit në katin e sipërm.

E gjeti të shtrirë mbi krevat, me duart pas koke dhe vështrimin e humbur në drejtim të tavanit. Drita e zbehtë e abazhurit e linte dhomën disi në errësi, bashkë me fytyrën e tij. Nuk kishte hequr as rrobat, as këpucët, sytë i kishte të mbyllur dhe dukej sikur flinte. Por ajo e dinte se nuk ishte

kështu, pas më shumë se njëzet vjetësh martesë nuk ishte rasti ta qortonte, pse ishte shtrirë me këpucë mbi krevat.

Gruaja vendosi tabakanë mbi komodinë dhe u ul në krevat pranë të shoqit, që u shty më tutje, në mënyrë që ajo të rehatohej.

- I dashur... - e thirri me delikatesë, me zë të ulët, duke vendosur një dorë lehtas mbi supin e tij. - Të solla diçka për të ngrënë.

Me një buzëqeshje të zorshme, Xhorxhoja iu përgjigj se do të darkonte më vonë.

- Ka diçka që nuk shkon? Je shumë i çuditshëm sot, - pyeti ajo, gjithnjë e më e shqetësuar.

Ndodhte shumë rrallë që i shoqi të mos kishte uri, ndodhte, me të vërtetë, shumë rrallë dhe kur ndodhte, kishte lidhje gjithnjë me diçka të rëndë.

- Jo, rri e qetë, është vetëm pak lodhje.

- E pse i ke sytë e kuq dhe të fryrë?

- Nuk është asgjë, vetëm pak ftohje, - gënjeu ai, duke u munduar të shmangte shikimin e të shoqes. - Mirë, mundohemi të flemë, jam shumë i lodhur, - shtoi më pas për të shpëtuar nga pyetjet.

Ajo thjesht pohoi, pak e bindur nga përgjigjja dhe nga sjellja e tij. Në heshtje, të dy u përgatitën për të fjetur.

Ambra fiku abazhurin. Mbeti vetëm drita e hënës që ndriçonte dhomën.

Kaluan shumë orë, dhe Xhorxhoja vazhdonte të rrotullohej në atë krevat që ngjante si i mbushur me gozhda, mbulesa i merrte frymën e i peshonte si të ishte çimento. Mundohej të gjente pak qetësi, të paktën në gjumë, pas së vërtetës së tmerrshme që kishte mësuar.

3.

Çfarë nate e tmerrshme! Dreqin, çfarë makthesh! Shtëpi pa shkallë, ashensorë që bllokohen, çati që bien...

Xhorxhoja qëndroi për një çast përpara shkallëve. Çfarë të zgjidhte? Si të ngjitej në zyrë? Pas ëndrrave të asaj nate... Shkallët apo ashensorin?

Më në fund vendosi ashensorin. Kishte fjetur shumë pak dhe shumë keq, nuk kishte dëshirë të përballonte shkallët që, edhe pse pak, atë mëngjes dukeshin të pafundme. Ndërsa shtypte butonin e kuq, po përshkonte në mendje fjalimin që kishte përgatitur. Por megjithatë, në fund, ishte i sigurt se do të sajonte diçka. Pak a shumë si bënte në universitet para një provimi të rëndësishëm.

Tashmë ishte ndryshe, një provim mund të ripërsëritet, kësaj here në fakt kishte vetëm një shans dhe nuk mund t'ia lejonte vetes ta flakte tutje. As edhe një gabim të vogël, në të kundërt, merrte fund.

Me të mbërritur në katin e dytë, përshkoi gjithë korridorin me hap të ngadaltë dhe shikimin e fiksuar në dysheme, duke

u ndalur vetëm përpara derës së fundit. Futi dorën në xhepin e djathtë të pantallonave për të kërkuar çelësin e zyrës së tij dhe vështroi përreth.

Mund ta përshkruante atë vend me imtësi edhe me sy të mbyllur: moketin e dyshemesë që shkelte çdo ditë prej shumë vitesh tashmë, pikturat e varura në mur që tregonin secila një histori të ndryshme, bimët e mëdha në cepat e korridorit, për të cilat kujdesej t'i ujiste një vajzë e bukur, dhe suvaja e hirnuar nga koha. Dhe pastaj kolegët, më të mirët dhe më të urryerit që, ashtu sikurse çdo detaj i asaj ndërtese, kishin qenë një pjesë pak a shumë e rëndësishme e jetës së tij.

Psherëtiu para se të rrotullonte çelësin në derë, më pas uli dorezën, hapi derën dhe u ndal menjëherë, sikur të kishte marrë papritmas një tjetër vendim. U kthye mbrapsht në korridor, përshkoi një pjesë të shkurtër dhe u drejtua drejt një tavoline aty afër. Duke dëgjuar hapat, gruaja e ulur u ngrit dhe duke e parë të afrohej buzëqeshi.

Kur burri qe afruar mjaftueshëm i tha: - Mirëmëngjesi drejtor! Kanë ardhur fakset që prisnit. Po i sjell menjëherë në zyrën tuaj!

- Jo, - u përgjigj ai thatë. - Do i shoh më vonë. Ka ardhur gjë presidenti?

Zonjushë Çintia, sekretaria e Xhorxho Luçanit, mbeti e habitur nga përgjigjja e thatë dhe e ftohtë e drejtorit të saj, i cili përgjithësisht ishte një person i sjellshëm dhe i edukuar. Pas habitës së fillimit, nxittoi të përgjigjej se presidenti kishte ardhur pak më parë dhe se mund ta gjente në zyrë.

- Ju falënderoj,- u përgjigj ai, duke u kthyer shumë shpejt në gjendjen e tij.

Sapo hyri brenda, vendosi çantën e tij mbi një karrige, vari pallton dhe u ul në tavolinën e punës duke vendosur bërrylat mbi të dhe kokën mes duarve, pa ditur mirë se çfarë të bënte e çfarë të mendonte.

Një grusht goditi tavolinën me forcë, fryt i dëshpërimit, që bëri të binte një kornizë me foton e të gjithë familjes, një shkrepje e bërë me rastin e ditëlindjes së Ilenias. Në atë imazh vajza buzëqeshte, e lumtur që qëndronte në pozë përpara aparatit fotografik duke përqaftuar prindërit e saj.

Në kujtim të asaj dite, një buzëqeshje e lehtë u shfaq edhe në buzët e Xhorxhos, një buzëqeshje që u shndërrua në një shprehje të sertë, të vendosur.

Në atë çast, sikur të kishte gjetur, më në fund, brenda vetes forcën që kishte nevojë, Luçani u ngrit dhe shkoi drejt në zyrën e presidentit.

Nuk hezitoi as një sekondë, trokiti i vendosur dhe hyri brenda.

- Mirëmëngjesi, president! - tha me zë të lartë, dhe tjetri iu përgjigj përshëndetjes.

U afrua më pas drejt eprorit, i cili e ftoi të ulej dhe të pinte një kafe me të.

- Dy kuba sheqeri, apo jo? - e pyeti, teksa ngrinte kapakun e sheqermbajtëses.

- Sot tre, faleminderit!

- Si ka mundësi? Duhet të ëmbëlsosh diçka? - e pyeti duke qeshur presidenti, i habitur nga ndryshimi, teksa i zgjati filxhanin kolegut.